

RAADSVOORSTEL

Datum: 21 april 2026

Naam: R. Kusters-van der Bolt

Datum vergadering: 26 mei 2026

Portefeuillehouder: H.M.H. Leunessen

Agendapuntnr.:

Behandeld door: Veiligheid

Zaak:

Documentnummer 26.0009273



Openbaar

Onderwerp Zienswijze conceptbegroting 2027 Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL)

Voorstel

1. De volgende zienswijze kenbaar te maken op de conceptbegroting 2027 van VRZL:
 - Spreekt overwegend positief gevoel uit en ondersteunt de beleidsmatige koers;
 - verzoekt het algemeen bestuur blijvend aandacht te houden voor financiële risico's, weerstandvermogen en beheersbaarheid van toekomstige lasten voor gemeenten.
2. Het financiële effect van deze begroting en -wijziging in de begroting van Vaals te verwerken; betreffende een negatieve bijstelling van € 19.485 (2027), € 20.955 (2028) en € 20.554 (2029).

Samenvatting voor besluitenlijst

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) heeft de conceptbegroting 2027 aan de gemeenten voorgelegd voor het indienen van een zienswijze. De begroting bevat geen majeure beleidswijzigingen en is structureel sluitend. De gemeenteraad kan uiterlijk **26 juni 2026** een zienswijze kenbaar maken aan het Dagelijks Bestuur van VRZL.

Aanleiding

Het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) heeft op **3 april 2026** de conceptbegroting 2027 en de meerjarenraming 2028–2030 toegezonden aan de deelnemende gemeenten met het verzoek daarop een zienswijze in te dienen. Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft de gemeenteraad de mogelijkheid om uiterlijk **26 juni 2026** een zienswijze kenbaar te maken, voorafgaand aan vaststelling van de begroting door het Algemeen Bestuur van de VRZL.

Inhoudelijke overwegingen/Algemeen beeld

De conceptbegroting 2027 kent geen majeure beleidswijzigingen en staat in het teken van de verdere uitvoering van het beleid “Een solide basis voor de toekomst”. 2027 vormt het laatste jaar van het vigerende beleidsplan.

Er is nadrukkelijk aandacht voor thema's als:

- maatschappelijke weerbaarheid;
- operationele continuïteit;
- crisisbeheersing bij langdurige en grensoverschrijdende crises;
- mentale veerkracht van medewerkers en vrijwilligers.

Financiële hoofdlijnen

De begroting 2027 is structureel sluitend opgesteld. De bezuiniging van 10% op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) is verwerkt, waarbij – conform eerdere bestuurlijke afspraken – de effecten hiervan **niet zijn doorgelegd naar de gemeentelijke bijdragen**.

Voor gemeente Vaals betekent dit

de totale bijdrage bestaat uit:

- bijdrage regulier;
- bijdrage FLO;
- bijdrage ingroeimodel huisvesting;
- bijdrage opleidingskosten crisisbeheersing.

	2026-1 [1]	2027	2028	2029	2030
Begroting Vaals	€ 1.136.835	€ 1.173.861	€ 1.217.879	€ 1.263.385	[2]
Bijdrage op basis van voorliggende begroting GR [3]	€ 1.137.756	€ 1.193.346	€ 1.238.834	€ 1.283.939	€ 1.330.156
Bijstelling Begroting	-/- € 921	-/- € 19.485	-/- € 20.955	-/- € 20.554	

[1]: In deze tabel is ook de eerste begrotingswijziging (2026-1) van het lopende boekjaar meegenomen.

[2]: De meerjarenbegroting van de gemeente Vaals betreft de periode 2026-2029. In de volgende meerjarenbegroting worden ook voor het jaar 2030 bedragen opgenomen.

[3]: Het overzicht “Overzicht van bijdragen per deelnemende gemeente 2027-2030” (begroting VRZL pagina 55) is door VRZL voor 2027 bijgewerkt. In de tabel is het gecorrigeerde bedrag voor 2027 gehandhaafd.

De bijgestelde begroting 2026-1 laat voor Vaals een bijdrage van € 1.137.756 zien. Ten opzichte van de originele begroting 2026-0 van € 1.136.835 is dat een (niet materiele) stijging van € 921 (**negatieve bijstelling**).

De begroting 2027-0 laat voor Vaals een bijdrage van € 1.193.346 zien. Samen met de meerjarenraming 2028-2030 leidt dit tot **negatieve bijstellingen** van € 19.485 (2027), € 20.955 (2028) en € 20.554 (2029).

Financiële risico's en aandachtspunten

Het college signaleert daarbij de volgende aandachtspunten:

- het weerstandsvermogen verbeterd door een substantiële toevoeging aan de algemene reserve van € 521.000 (deel van het positieve jaarresultaat 2025) van 0,66 (onvoldoende) naar 0,8, (**matig**)
- onzekerheid over toekomstige cao-ontwikkelingen;
- kosten en financiering van coördinatiepunten en noodsteunpunten;
- mogelijke nieuwe taken voortvloeiend uit landelijke weerbaarheidsopgaven en geopolitieke ontwikkelingen;
- structurele effecten van het huisvestingsbeleid brandweerkazernes.

Deze risico's verdienen blijvende bestuurlijke aandacht, mede gezien de financiële situatie van gemeenten.

Zienswijze

Vaststelling van de begroting 2027 is een verantwoordelijkheid van het **Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg**.

Alvorens de begroting wordt vastgesteld, kan de gemeenteraad **uiterlijk 26 juni 2026** zijn zienswijze kenbaar maken aan het **Dagelijks Bestuur van VRZL**.

De gemeenteraad wordt uitgenodigd van deze mogelijkheid gebruik te maken.

Financiële gevolgen

De financiële gevolgen voor gemeente Vaals zullen bijgesteld worden in de begroting en meerjarenraming met oplopende structurele lasten op de langere termijn.

Juridische aspecten

De zienswijzeprocedure vloeit voort uit de Wet gemeenschappelijke regelingen. Er zijn geen aanvullende juridische consequenties.

Planning

- Raadsbehandeling: vóór 26 juni 2026
- Indienen zienswijze bij VRZL: uiterlijk 26 juni 2026
- Vaststelling begroting VRZL: Algemeen Bestuur

Lokale situatie gemeente Vaals

De gemeente Vaals kent – mede door haar ligging aan de Duitse en Belgische grens – een specifieke veiligheidsopgave. Deze lokale context is relevant bij het beoordelen van de conceptbegroting 2027 van de VRZL:

1. Grensligging en internationale afhankelijkheden

Vaals ligt in een uniek, grensoverschrijdend gebied waar incidenten en crises vaak een internationale component hebben. De afhankelijkheid van samenwerking met Duitse (Aken/NRW) en Belgische partners is groot, zowel voor brandweertzorg, medische ketens als informatie-uitwisseling. Hierdoor is een sterke rol van VRZL en EMRIC essentieel voor een adequate respons.

2. Toerisme, drukte en seizoensgebonden risico's

De toeristische aantrekkingskracht van het Drielandenpunt en het Heuvelland zorgt voor piekbelasting in vakantieperiodes en tijdens evenementen. Dit verhoogt de risico's op:

- vermissingen in natuur- en bosgebieden;
- verkeersongevallen op smalle en heuvelachtige wegen;
- extra druk op 112-meldingen en incidentbestrijding.

Een robuuste crisis- en incidentorganisatie is hierdoor voor Vaals bijzonder belangrijk.

3. Vergrijzing en kwetsbaarheid van inwoners

Vaals heeft een relatief oudere bevolking en daarmee een hogere kwetsbaarheid bij langdurige crises, zoals:

- uitval van stroom, warmte of telecom;
- verminderde zelfredzaamheid;
- grotere behoefte aan noodsteunpunten.

De ontwikkeling van de VRZL-coördinatiepunten en noodsteunpunten sluit daardoor sterk aan bij de lokale behoefte.

4. Vrijwilligerscapaciteit en paraatheid

De brandweerpost Vaals leunt deels op vrijwilligers. Het landelijke beeld van teruglopende beschikbaarheid geldt ook in Vaals. De inzet op behoud van vrijwilligheid en versterking van opleiden/trainen (MOTO) in 2027 is voor Vaals noodzakelijk om de aanrij- en opkomsttijden op peil te houden.

5. Geografische kenmerken en bereikbaarheid

Het heuvelachtige terrein, beperkte ontsluitingswegen en bebouwing van dorpse kernen maken dat:

- incidentbestrijding extra aandacht vraagt voor dekkingsplanning;
- piekdruk op enkele aanrijroutes tot vertraging kan leiden;
- risico's rondom wateroverlast en modderstromen in perceels- en hellinggebieden relevant blijven.

6. Beperkte personele en financiële slagkracht

Als kleine gemeente heeft Vaals relatief weinig beleids- en uitvoeringscapaciteit voor crisisbeheersing en voorbereiding. Daarmee is:

- de ondersteuning door VRZL;
- de uniformering van processen;
- het aanbieden van trainingen, risicocommunicatie en netwerkvorming van extra grote waarde.

Conclusie

De ontwikkelingen uit de conceptbegroting 2027 VRZL sluiten in het algemeen goed aan bij de behoeften van Vaals. Met name op het gebied van maatschappelijke weerbaarheid, informatiemanagement, ondersteuning van kwetsbare doelgroepen en regionale samenwerking heeft Vaals bovengemiddeld belang bij een stabiele en toekomstbestendige VRZL.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief conceptbegroting 2027 VRZL	26.0009339
2. Conceptbegroting 2027 VRZL	26.0009340
3. Jaarrekening 2025	26.0009354
4. Raadsbesluit (concept)	26.0009352
5. Aanbiedingsbrief vanuit raad Vaals richting VRZL	26.0009283